

e-novičke

december 2010

Dragi bralci, pred vami je zadnja letošnja številka e-Novičk Andragoškega centra Slovenije (ACS). Ob tej priložnosti se vsem, ki ste sodelovali pri snovanju našega informativnega e-glasila, zahvaljujem za sodelovanje ter vas hkrati vabim, da ga skupaj sooblikujemo tudi v prihodnje. V letu, ki prihaja, vam želim veliko dobrega, Nevenka Kocijančič, urednica e-Novičk

VSEBINA

Novoletno voščilo	2
Domače novičke	2-4
Izvedli smo delavnico Izvedbeni načrt v individualnih organizacijskih modelih	2
Za nami je delavnica o reševanju konfliktnih situacij	3
Letni o izobraževanju odraslih 2010 uspešno izpeljan	3
Končana pilotna usposabljanja za uporabo videa in multimedijev v podporo kulturi učenja	4
Projekti ESS	4-5
Zaključili smo z usposabljanjem strokovnih delavcev za spodbujanje družinske pismenosti	4
Teden vseživljenjskega učenja 2010	5-6
Znani so dobitniki priznanj ACS za promocijo učenja in znanja 2010	5
Razstava ob 15. obletnici Tedna vseživljenjskega učenja	6
Novice od tu in tam	6-7
Spodbujanje socialnega dialoga s pomočjo študijskih krožkov	6
Mednarodni forum o apiterapiji je bil letos v Sloveniji	7
Kotiček je vaš	8-12
Poslovna etika tudi v poslovne šole.....	8
Grundtvig delavnica Sreča in zdravje v glini	8
Svetovalno središče Žalec v boju proti socialni izključenosti	9
Konferenca o terminologiji na področju specialne in rehabilitacijske pedagogike in andragogike	10
Vprašanja o karierni orientaciji v letu 2010	10
Ugotavljanje in potrjevanje ali vrednotenje in priznavanje?	11
Novosti iz knjižnice ACS	12

NOVOLETNO VOŠČILO

Leto 2010 se izteka in mnogi se sprašujemo, kaj nam bo prineslo prihajajoče. Nedvomno bo v marsičem prelomno in izjemno pomembno. Pred nami so novi izzivi, s katerimi bo življenje še naprej privlačno, in nove, še ne uresničene ideje, ki nas bogatijo.

Na čas, ki smo ga preživeli z vami, smo ponosni in upamo, da se bo naše druženje in skupno učenje nadaljevalo tudi v letu, ki nas čaka.

V letu 2011 vam želimo veliko sončnih in vedrih dni, majhnih sreč in drobnih pozornosti.

Srečno in uspešno novo leto!

Mag. Andrej Sotošek (andrej.sotosek@acs.si), direktor ACS

DOMAČE NOVIČKE

Izvedli smo delavnico *Izvedbeni načrt v individualnih organizacijskih modelih*

Od 15. do 17. novembra je potekala delavnica z naslovom *Izvedbeni načrt v individualnih organizacijskih modelih poklicnega in strokovnega izobraževanja*. Program sodi v sklop šestih modulov, ki smo jih na ACS razvili v podporo [Navodilom o prilagajanju izrednega poklicnega in strokovnega izobraževanja](#), med katerimi so še: Načrtovanje, organizacija in spremljanje izrednega poklicnega in strokovnega izobraževanja, Priznavanje predhodno pridobljenega znanja v izrednem izobraževanju, Izvedbeni načrt za učno skupino v izrednem izobraževanju, Osebni izobraževalni načrt v izrednem izobraževanju ter Projektno delo v izrednem poklicnem in strokovnem izobraževanju.

Prvi dan so se udeleženci seznanili z nacionalnim in izvedbenim kurikulumom (na fotografiji) ter individualnim organizacijskim modelom v izrednem izobraževanju; spoznali so poglobljeno načrtovanje pred vpisom v program. *Drugi dan* so dejavno sodelovali na delavnici o uvodnem spoznavanju udeležencev in izdelovali osebni izobraževalni načrt. *Zadnji dan* je bil namenjen načrtnemu razvijanju zmožnosti za samostojno učenje, pripravi načrta ocenjevanja znanja ter spremljanju izpeljave izvedbenega načrta pri individualnem organizacijskem modelu.

Večina udeležencev (skoraj 70 odstotkov) je bila zelo zadovoljna z usposabljanjem. Kot najbolj zanimive vsebine so izpostavili pripravo osebnega izobraževalnega in izvedbenega načrta ter načrta ocenjevanja znanja. Pohvalili so učno gradivo in dokumentacijo/obrazce. Zelo zadovoljni so bili z delom predavateljic, ki so jih z vsebinami pritegnile in spodbudile k razmišljanju. Visoko so ocenili pogoje za delo in obveščanje pred izvedbo usposabljanja.

Pilotno izvedbo delavnice, ki se je je udeležilo 17 strokovnih delavcev iz različnih organizacij, ki izvajajo izredno izobraževanje, je delno financiralo Ministrstvo za šolstvo in šport.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Za nami je delavnica o reševanju konfliktnih situacij

23. in 24. novembra smo na ACS izvedli usposabljanje z naslovom Reševanje konfliktnih situacij v učnih in svetovalnih situacijah odraslih udeležencev.

Delavnice, ki jo je vodila *Sandra Bohinec Gorjak*, se je udeležilo 10 strokovnih delavcev in svetovalcev iz različnih izobraževalnih organizacij in podjetij, ljudskih univerz ter zavoda za zaposlovanje.

Kot najbolj zanimive vsebine so izpostavili komunikacijske sloge in tehnike reševanja konfliktnih situacij, zelo zadovoljni pa so bili z uporabo različnih metod dela. Posebej so pohvalili delo predavateljice in upoštevanje želja in potreb udeležencev.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2010 uspešno izpeljan

Slabemu vremenu navkljub se je **30. novembra** in **1. decembra** v Hotelu Habakuk v Mariboru zbralo 231 udeležencev. Analize so pokazale, da jih je kar 86 % prišlo iz petih od dvanajstih slovenskih regij: iz Osrednjeslovenske (40 %), Podravske (19 %), Savinjske (14 %), Gorenjske (7 %) in Pomurske (6 %), z bistveno manjšim deležem so bili zastopani tudi drugi predeli Slovenije. Udeleženci so bili iz vrst ljudskih univerz (36 %), srednjih šol (23 %), javnih zavodov (14 %), zasebnih izvajalcev (10 %) ter iz drugih ustanov (17 %).

V potek [programa](#) posveta je bistveno vplivalo to, da se je minister za šolstvo in šport, *dr. Igor Lukšič*, udeležencem pridružil šele na začetku popoldanskega plenuma, zato sta ton jutranjemu dogajanju dala prispevka Ministrstva za šolstvo in šport (MŠŠ) ter Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve o nacionalnih razvojnih usmeritvah izobraževanja odraslih (na fotografiji). Posebne pozornosti je bil deležen prispevek *Martine Ni Cheallaigh*, ki je predstavila prizadevanja Evropske komisije in držav članic EU, povezana z *Akcijskim načrtom za učenje odraslih*. Financiranje izobraževanja odraslih ter njegova umestitev v prenovljeno zakonodajo sta bili temi, ki jima je avditorij pozorno prisluhnil že v popoldanskem času, aktualni pa sta bili tudi na omizju ob koncu posveta. Predstavitve ACS-a o prednostnih nalogah v letih 2011 in 2012, Centra za poklicno izobraževanje o njihovih dejavnostih s poudarkom na evalvacijah ter CMEPIUS-a o evropski politiki in financiranju izobraževanja odraslih je zaokrožila predstavitev povsem konkretne, promocijske vsebine – kampanje *Zgledi vlečejo*.

Osrednji del drugega dne je bil namenjen predstavitvam in razpravam o treh aktualnih temah v izobraževanju odraslih: o povezovanju neformalnega in formalnega izobraževanja prek vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenih znanj, izobraževalni organizaciji kot nosilcu razvoja izobraževalne ponudbe za odrasle v lokalnem okolju ter uvajanju prenovljenih programov poklicnega in strokovnega izobraževanja v organizacije za izobraževanje odraslih. Še prej pa so udeleženci pozorno prisluhnili predstavitvi osnutka *Bele knjige o vzgoji in izobraževanju* s poudarkom na izobraževanju odraslih ter predstavitvi primerjalne analize

13 evropskih držav na temo formalnega izobraževanja odraslih. Na prej omenjenem omizju ob zaključku posveta sta strokovna sodelavca MŠŠ odgovarjala na vprašanja, zbrana ob prijavi in na posvetu samem.

Omeniti je treba še nastop slovenskega harmonikarja, *Marka Hatlaka*, z naslovom *Od Bacha do tanga*, ki je nadvse navdušil obiskovalce, izdajo [Utrinkov s prvega dne posveta](#) ter predstavitev razpisa Vseživljenjsko učenje 2011. Ključne informacije in fotografije o dogodku so objavljene na [spletni strani posveta](#).

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), ACS

Končana pilotna usposabljanja za uporabo videa in multimedijev v podporo kulturi učenja

V okviru projekta *Zgledi vlečejo* (http://tvu.acs.si/zgledi_vlecejo/) smo v letu, ki se izteka, zasnovali program usposabljanja za uporabo videa in multimedijev v podporo kulturi učenja. K snovanju usposabljanja so nas vodili izsledki telefonske raziskave o uporabi video gradiv, izdanih na ACS, med naročniki (brezplačnimi prejemniki) naših video publikacij, predvsem izvajalci Tedna vseživljenjskega učenja (TVU). Raziskava je namreč pokazala, da ostaja večina izvodov teh publikacij neizkoriščenih, odloženih na policah ali predvajanih le enkrat v času TVU, pa še to predvsem za 'kuliso' drugim festivalskim dogodkom. Sklepali smo torej, da potrebujejo uporabniki nova znanja in veščine za pogumnejše vključevanje videa in multimedijev v svoje programe.

Predvidevanje se je nedvomno potrdilo, saj so trije razpisani termini za pilotne izvedbe usposabljanj pokali po šivih. Sneženje in druge ovire so nekaterim preprečile udeležbo, tako da smo vsa usposabljanja izvedli z idealnim številom udeležencev – med 12 in 18. Vsako usposabljanje je imelo svoj vsebinski poudarek: **22. novembra** smo razmišljali, kako vključiti multimedije v podporo medkulturnemu dialogu, **24. novembra** je bil poudarek na razvoju kariernih poti, **2. decembra** (na fotografiji) pa smo skušali z multimediji podpreti strategijo aktivnega staranja.

Poleg poudarjanja odgovornosti uporabnikov videa in multimedijev smo še posebej želeli predstaviti večplastnost in učinkovitost govornice multimedijev, v delavnici pa ponuditi nova znanja in veščine za vključevanje multimedijev v načrtovanje izobraževalnih, promocijskih, svetovalnih in drugih dogodkov. Čaka nas evalvacija usposabljanj, po novem letu pa dopolnjevanje programa in nekaj novih izvedb.

Slavica Borka Kucler (borka.kucler@acs.si), ACS

PROJEKTI ESS

Zaključili smo z usposabljanjem strokovnih delavcev za spodbujanje družinske pismenosti

Zadnjo soboto v novembru je v Mestni knjižnici Ljubljana potekala zadnja delavnica *Temeljnega usposabljanja izvajalcev programa Branje za znanje in branje za zabavo*. Izpeljavo izobraževanja sta denarno omogočila Evropski socialni sklad (ESS) in Ministrstvo za šolstvo in šport, zato je bilo za strokovne delavce brezplačno.

Program, ki so ga izvajali priznani strokovnjaki s področja družinske pismenosti, izobraževanja odraslih, knjižničarstva in pripovedništva, obsega naslednje vsebine:

- pomen družinske pismenosti in metode dela v programu družinske pismenosti,
- psihološki vidiki zgodnjega razvoja pismenosti,
- kako beremo z otrokom,
- kakovost in raznovrstnost otroške literature,
- družinski obisk v splošni knjižnici.

Usposabljanje je potekalo v četrtek, **4. in 11. novembra** na ACS (o teh dveh delavnica smo pisali že v [prejšnji številki e-Novičk](#)), ter v soboto, **27. novembra 2010** v Mestni knjižnici Ljubljana. Na delavnici, ki sta jo vodili *Ida Mlakar* in *Irena Matko Lukan*, so udeleženske spoznale raznovrstnost otroške literature in kakovost otroške ilustracije, obiskale so splošno knjižnico ter spoznale kako beremo z otrokom.

Program je uspešno zaključilo 22 udeleženk. V okviru podprojekta *Usposabljanje za razvoj pismenosti* smo usposobili že drugo skupino strokovnih delavcev, ki bodo delali po tem programu. V skladu z navodili o sofinanciranju projektov iz naslova ESS so se strokovni delavci zavezali, da bodo izvedli določeno število izpeljav programa za starše in otroke.

Neda Đorđević (neda.dordevic@acs.si), ACS

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2010

Znani so dobitniki priznanj ACS za promocijo učenja in znanja 2010

Razpis za zbiranje predlogov za dobitnike priznanj ACS za promocijo učenja in znanja 2010 je bil odprt od 15. septembra do 14. oktobra 2010. Na razpis je prispelo **25 predlogov**, od tega 23 popolnih in veljavnih ([poročilo o poteku razpisa](#)). [Komisija](#) za izbor dobitnikov priznanj ACS je v novi sestavi zasedala 10. decembra 2010 in izbrala:

7 dobitnikov v prvi kategoriji (učeči se posamezniki):

- Ciril Horjak iz Ljubljane,
- Janez Košir iz Begunj pri Cerknici,
- Ana Kruder iz Slovenske Bistrice,
- Štefka Kustec iz Črenšovcev,
- Alojz Lipnik iz Solčave,
- David Pavlič iz Novega mesta,
- Jože Perme iz Grosupljega;

3 dobitnike v tretji kategoriji (2 učeči se ustanovi in 1 učeče se podjetje):

- Obrtno podjetniška zbornica Slovenije, Štefan Gosar, predsednik UO,
- LU Radovljica za program PUM, Mateja Rozman Amon, direktorica,
- AHA EMI predelava aluminija d.o.o., Roman Stegne, direktor.

V drugi kategoriji (učee se skupine) priznanja niso bila podeljena. Več lahko preberete v [zapisniku](#) komisije.

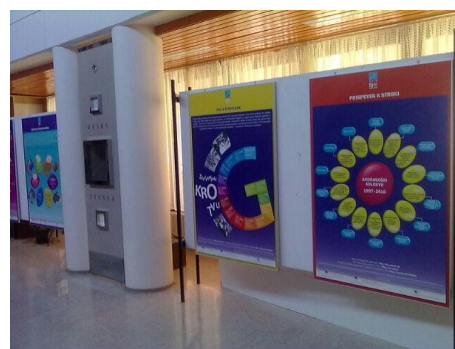
Priznanja ACS za promocijo učenja in znanja 2010 bodo podeljena prihodnje leto maja na slavnostnem odprtju Tedna vseživljenjskega učenja 2011.

Nevenka Kocijančič (nevenka.kocijancic@acs.si), ACS

Razstava ob 15. obletnici Tedna vseživljenjskega učenja

Proslavitev letošnje 15. obletnice vseslovenskega festivala učenja smo zaokročili s postavitvijo razstave *Teden vseživljenjskega učenja – za Slovenijo učečo se deželo!* v prostorih Ministrstva za šolstvo in šport. Odprtje razstave je bilo v sredo, **8. decembra 2010**, na novinarski konferenci o izobraževanju odraslih, na ogled pa bo vse do konca decembra.

V letošnjem letu je razstava s pomočjo koordinatorjev in izvajalcev TVU gostovala v številnih krajih po Sloveniji, vse do naslednjega festivala učenja, maja 2011, pa jo je možno predstaviti tudi v drugih krajih po Sloveniji. Meseca maja smo razstavo prvič predstavili na slavnostnem odprtju Tedna vseživljenjskega učenja 2010 v Radečah, kasneje pa je bila na ogled v Gornjesavskem muzeju na Jesenicah in v Ljudski univerzi Jesenice. Predstavili smo jo tudi na Kulturnem bazarju v Cankarjevem domu v Ljubljani. Konec maja jo je Izobraževalni center GEOSS postavil na ogled v prostorih Občine Litija (na fotografiji), v začetku junija pa je gostovala v Knjižnici Šmarje pri Jelšah. Konec septembra je bila razstava na ogled v predverju velike dvorane [Državnega zbora RS](#), do konca leta pa se je zvrstila še v prostorih [Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve](#), [Ministrstva za kulturo](#) in [Ministrstva za šolstvo in šport](#).

Vsem, ki ste omogočili postavitev razstave v vašem lokalnem okolju, se še enkrat iskreno zahvaljujemo, vabimo pa tudi vse druge, ki bi želeli razstavo postaviti v svojem kraju, da nas o tem obvestite. Več informacij o razstavi je na voljo na spletni strani <http://tvu.acs.si/razstava/>.

Erika Brenk (erika.brenk@acs.si), ACS

NOVECE OD TU IN TAM

Spodbujanje socialnega dialoga s pomočjo študijskih krožkov

Konfederacija sindikatov Slovenije Pergam je leta 2009 usposobila skupino mentorjev s pomočjo sredstev Evropskega socialnega sklada (ESS). Na pobudo mag. Petra Viranta, magistranta oxfordskega Ruskin Collega, in z njegovo podporo je bilo izpeljanih šest krožkov v različnih okoljih z namenom, da institucionalno in sistemsko razvijejo in podprejo bistvo socialnega dialoga – neposredni dialog. Na njegovi podlagi bi se naj s časom

razvilo in izboljšalo sodelovanje med delojemalci in delodajalci v povsem različnih institucionalnih področjih.

Študijske krožke so zasnovali v javnem sektorju, v regiji, v panogi in v nevladnih ustanovah. Izpeljave so potrdile uspešnost metode in torej potrdile dosedanje izkušnje, dokumentirane v bibliografijah različnih ravni, zbrane v zborniku ACS z naslovom *Študijski krožki - od zamisli do sadov v prvem desetletju* (2005), po tem letu pa tudi na raziskovalni ravni (reference, dostopne tudi na spletni strani <http://sk.acs.si> v rubriki *Objave o krožkih*).

Ključna je ugotovitev Pergama, da je zavedanje pravic zaposlenih pomembno vsaj toliko, kot je pomemben stalen dvosmeren dialog. V nevladnih organizacijah se je pokazalo kot problematično področje temeljne terminologije (npr. opredelitev delodajalca), zaradi česar je bilo identificiranih največ kršitev delovnih obveznosti. Preliminarno vrednotenje *mag. Viranta* kaže, da je treba o študijskih krožkih še bolj intenzivno seznanjati širšo javnost. Še posebej, ker je švedska socialna demokracija kot plod študijskih krožkov pravzaprav način življenja in se je na Švedskem razvijala več kot 100 let, v Sloveniji pa traja šele petnajst let. Učenje v majhnih skupinah je v sindikatih uporabno tudi za obravnavo drugih tem – bodisi za vzpostavitev struktur delovanja sindikata ali za izdelavo promocijskega materiala, kar so dokazali že krožki iz Podravja v devetdesetih letih. Mentor kot usmerjevalec dela je pri tem ključen, nadalje potrjuje dosedanje ugotovitve *mag. Virant*, ki tudi izpostavlja, da so študijski krožki kot institucionalna oblika odkritega in neposrednega dialoga posebej uporabni in pomembni prav v času razvojnih izzivov, saj so v takih okoliščinah na severu tudi nastali.

Dr. Nevenka Bogataj (nevenka.bogataj@acs.si), ACS

Mednarodni forum o apiterapiji je bil letos v Sloveniji

Čebelarji v Sloveniji so od 28. septembra do 2. oktobra organizirali mednarodni *Forum o apiterapiji in kakovosti čebeljih pridelkov Apimedica & Apiquality 2010* pod okriljem Apimondie. Na forumu, ki je tekel pod geslom *S čebelami do zdravja* in je bil prav gotovo največji čebelarski mednarodni dogodek v letu 2010, so se zbrali najboljši strokovnjaki s področja apiterapije in tehnike pridobivanja zdravih čebeljih pridelkov ter predstavili najnovejše rezultate svojih raziskav. Da bi približali dogajanje tudi široki javnosti – tako domačim in tujim čebelarjem kot vsem drugim ljudem, je vzporedno s strokovnimi posvetovanji potekala velika mednarodna čebelarska razstava *Api-Expo*, na njej pa razne delavnice in poljudna predavanja na najrazličnejše teme. To je bil pravi festival čebelarstva, s katerim so želeli čebelo in njeno vsesplošno korist za človeštvo približati vsem slojem prebivalstva – od mladine do upokojencev, Slovincem doma in po svetu.

Mi, upokojenci v Švici, smo seveda hoteli priti na *Api-Expo*, toda naš projekt je Urad za Slovence po svetu in zamejstvu odklonil, češ da ne odgovarja njegovim ciljem povezovanja rojakov. To je za nas, 'pozabljeni upokojenci' v tujini zelo žalostno, saj svoje znanje in navdušenje posredujemo mlajši generaciji.

Več o tem lahko preberete v [daljšem članku](#).

F. Šivic in Ljudmila Šemerl Schmid (ljudmila.schmid@balcab.ch), Basel

Poslovna etika tudi v poslovne šole

V današnji družbi se pojavlja veliko vprašanj in dilem o etiki, etičnih odločitvah in etičnih načelih v poslovnem svetu. Tudi poslovne šole, ki izobražujejo bodoči menedžerski kader, morajo večji poudarek nameniti temam, ki so bile v preteklosti velikokrat pozabljene.

Ugotovitve spletne ankete, v kateri je sodelovalo 578 študentov Doba Fakultete (vir: Doba Fakulteta, 2010), kažejo na delno usklajenost poslovnih vrednot z načeli družbeno odgovornega poslovanja. Za študente so pomembne poslovne vrednote: kakovost, okolje, etična načela, razvoj in sodelovanje. Visoko so ocenili pomen visokega šolstva pri razvoju etičnega profila posameznika – kar 86 % študentov meni, da ima visoko šolstvo velik vpliv na nadaljnji razvoj etičnih profilov posameznika.

Na Doba Fakulteti smo z letošnjim letom uvedli *Etični kodeks študenta*, ki ga mora sprejeti vsak študent pred pričetkom študija. Študentje so pred pričetkom poslušali tudi predavanje dekana *dr. Borisa Cizlja* na temo Poslovne etike.

»Poslovna etika je del širše kulture in želimo, da naši diplomanti uspevajo – bodisi kot samostojni podjetniki, ali zaposleni v gospodarstvu – na osnovi polnega spoštovanja etičnih norm«, pravi dekan Doba Fakultete, dr. Boris Cizelj.

Polona Baloh (polona.baloh@doba.si), Doba Fakulteta, DE Beograd

Grundtvig delavnica Sreča in zdravje v glini

Od **8. do 14. novembra 2010** se je v Novem mestu odvijala Grundtvig delavnica *Sreča in zdravje v glini*, ki je šele tretja delavnica te vrste v Sloveniji. Namenjena je bila starejšim odraslim, ki so v tednu dni združili prijetno s koristnim: razvijali so svoje ročne spretnosti, obogatili znanje o zdravilnih učinkih glin, se srečali s slovenskim kulturnim izročilom in gradili medkulturni dialog.

V delavnici je sodelovalo deset udeležencev iz šestih evropskih držav (Latvije, Nemčije, Poljske, Portugalske, Romunije in Turčije) ter pet slovenskih udeležencev (na fotografiji). Prvi del delavnice je bil namenjen oblikovanju uporabnih glinenih izdelkov od samih začetkov pa do zahtevnejše tehnike glaziranja in dekoriranja. Vrhunec delavnice je predstavljalo žganje pripravljenih izdelkov na prostem v japonski tehniki Raku.

Da so tovrstne delavnice zanimive tudi za širši krog ljudi, se je izkazalo na četrtkovem srečanju Univerze za tretje življenjsko obdobje v prostorih Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto (RIC Novo mesto). Med udeleženci Grundtvig delavnice in radovedno množico obiskovalcev se je razvila živahna diskusija o izkušnjah in razlogih za evropsko izmenjavo. Na njem so obiskovalci dobili tudi odgovore na vsa vprašanja v zvezi s financiranjem delavnic ter povrnitvijo stroškov prenočitve in prevoza.

Drugi del delavnice je bil namenjen spoznavanju slovenskih običajev s poudarkom na lončarski industriji in kulturni dediščini dolnjskega področja. Na Martinov praznik so udeleženci med drugim obiskali tipično dolnjsko domačijo. Na ta način so lahko primerjali značilnosti različnih držav ter s tem krepili evropsko dimenzijo učenja in boljšega poznavanja različnih kultur.

Obogateni z novimi znanji in medkulturno učno izkušnjo, so si bili udeleženci enotni, da je bila delavnica pomembna za njihov osebni razvoj in odlična motivacija za nadaljnje vključevanje v vseživljenjsko učenje. Enakega mnenja so bili tudi vsi sodelavci RIC-a Novo mesto, ki so delavnico organizirali, skrbeli za njeno promocijo in spremljali udeležence. Prav zato je prva uspešna izkušnja pri organizaciji mednarodnega dogodka za RIC Novo mesto dobra spodbuda za nadaljnje razvijanje idej in vključevanje v nova partnerstva.

Več informacij in fotografij najdete na RIC-evi spletni strani: <http://www.ric-nm.si/>.

Andreja Rezelj (andreja.rezelj@ric-nm.si), RIC Novo mesto

Svetovalno središče Žalec v boju proti socialni izključenosti

Na UPI – ljudski univerzi v Žalcu smo **23. novembra 2010** organizirali strokovni posvet z naslovom Svetovalno središče Žalec v boju proti socialni izključenosti: Dostopnost do vseživljenjskega učenja in svetovanja za ranljive ciljne skupine. Na posvetu, ki so se ga udeležili predstavniki regijskih izobraževalnih organizacij, zavoda za zaposlovanje, organizacij s področja socialne oskrbe, ranljivih ciljnih skupin ter njihovih društev, smo izmenjali izkušnje, se poučili o primerih dobre prakse in zastavili dejavnosti oziroma cilje za naprej.

Osrednja gostja posveta je bila *Neža Prah*, ambasadorica Evropskega leta 2010, v plenarnem delu pa so se ji pridružili še *Franja Centrih*, direktorica UPI Žalec, vodja projekta CVŽU Savinjska in vodja Svetovalnega središča Žalec, *Stanislav Žlof*, svetovalec na UPI Žalec, *Vera Haliti*, sodna tolmačka za albanski jezik, *Katja Ašenberger*, podpredsednica Odbora za naglušne pri Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije, ter *Jože Bunderla*, predstavnik učečih se odraslih. Posvet je bil osredotočen na tri ranljive ciljne skupine: priseljence, osebe s posebnimi potrebami in starejše od 45 let, o katerih smo dejavnije razpravljali v treh manjših skupinah po zaključenem plenarnem delu.

Naj izpostavimo nekatere zaključke posveta:

- poiskati je potrebno nove načine promocije in osveščanja ranljivih skupin, ki jih bodo nagovorili in spodbudili k dejavnijemu vključevanju v vseživljenjsko izobraževanje in učenje;
- ponudniki izobraževalnih programov naj svojo ponudbo programov izobraževanja obogatijo in prilagodijo ranljivim ciljnim skupinam;
- posebno pozornost moramo nameniti ožji okolici pripadnikov teh skupin, da jim bo znala pomagati, jih pravilno usmeriti in motivirati za vseživljenjsko učenje in izobraževanje;
- ovire, s katerimi se srečujejo pripadniki ranljivih skupin, se lahko uspešneje premagajo s partnerskim sodelovanjem in izmenjavo informacij, primerov dobrih praks;
- podobni posveti so v lokalnem okolju zelo potrebni, saj se na njih ne samo srečamo predstavniki različnih lokalnih organizacij s tega področja, pač pa se tudi zavemo, koliko oseb, potrebnih posebne

obravnave, v okolju sploh je, kakšne so njihove potrebe ter kako jim lahko pri tem posamezne institucije pomagamo.

Mihaela Anclin (mihaela.anclin@upi.si), UPI – ljudska univerza Žalec

Konferenca o terminologiji na področju specialne in rehabilitacijske pedagogike in andragogike

V petek, **26. novembra**, je na Pedagoški fakulteti v Ljubljani potekala konferenca, na kateri je 51 udeležencev razpravljalo o problematiki izrazja na področju specialne in rehabilitacijske pedagogike in andragogike. Konferenco sta kot primer dobrega sodelovanja organizirala Andragoško društvo Slovenije (ADS) in Društvo specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije. Vpeljali so jo trije uvodničarji:

- *dr. Darko Opara*, ki se je posvetil problematiki izrazja na področju specialne in rehabilitacijske pedagogike in je med drugim osvetlil tudi metodologijo raziskovanja novih izrazov,
- z vidika specialne in rehabilitacijske andragogike je fenomen osvetlil *dr. Zoran Jelenc*,
- sociološki vidik pa je podala *dr. Alenka Šelih*.

V bogati in dinamični razpravi so svoja stališča, mnenja ter predloge predstavili mnogi udeleženci. Ob tem so ugotovili, da je potrebno:

- identificirati in uskladiti vsebine z izrazi, saj so terminološko nekateri izrazi neusklajeni oziroma ne ustrezajo več novim paradigmam;
- objavljati stališča o njih;
- odpirati in urejati terminološke rubrike v strokovnih glasilih;
- področje terminologije sistematično in poglobljeno raziskovati (stalni projekt);
- ustanoviti projektno skupino za terminologijo na področju specialne in rehabilitacijske pedagogike in andragogike;
- podpreti to področje s strani nosilcev vzgojno-izobraževalne politike;
- vsako leto (če je le mogoče) organizirati strokovne posvete.

Poročilo si lahko ogledate na [spletni strani ADS](#).

Mag. Alenka Golob (alenka.golob@guest.arnes.si), ADS

Vprašanja o karierni orientaciji v letu 2010

Do sredine novembra 2010 smo na elektronski naslov Nacionalnega centra za informiranje in poklicno svetovanje ([NCIPS](#)) prejeli skupaj 124 vprašanj s področja poklicne in karierni orientacije. Na zastavljena vprašanja iz Slovenije in tujine smo s sodelavci Zavoda RS za zaposlovanje (ZRSZ) odgovorili praviloma v dnevni ali dveh. Zaradi posebnosti elektronske komunikacije, kjer uporabnik zastavi vprašanje ali vprašanja o poklicni, izobraževalni ali zaposlitveni dilemi, so odgovori praviloma kratki. Za podrobnejšo obravnavo je namreč treba poznati več 'ozadja'. V takšnem primeru uporabnika povabimo na svetovanje v [center CIPS](#).

V primerjavi s prejšnjimi leti je bilo letos manj vprašanj o štipendijah, kar je posledica tega, da ZRSZ od leta 2008 ni več izvajalec štipendiranja izrazito nadarjenih dijakov in študentov (Zoisove štipendije). Koncept štipendiranja nadarjenih je po 23 letih presahnil, Zavod izvaja le še štipendiranje tistih, ki so sklenili pogodbo o štipendiranju po tedaj veljavnem konceptu. Na [Javnem skladu RS za razvoj kadrov in štipendije](#) pod istim imenom zdaj izvajajo štipendiranje uspešnih dijakov in študentov ter tistih z izjemnimi dosežki. Državne (prej republiške) štipendije so prišle v pristojnost centrov za socialno delo.

Največ vprašanj so posredovali brezposelni (25), ki so jih zanimale možnosti poklicnega in zaposlitvenega svetovanja, interesenti za dodatno izobraževanje (21) in za izobraževanje brezposelnih (15), ki ga lahko financira ZRSZ. S področja dejavnosti CIPS smo prejeli 32 vprašanj, s področja usposabljanj in prekvalifikacij 6, samozaposlovanja 11 in štipendiranja 4. O možnostih študija in zaposlovanja v drugih državah ter možnostih dela v Sloveniji smo odgovorili na 10 vprašanj. Imeli smo spletno dopisovanje na temo mobinga v podjetju in ponudbo za sodelovanje na področju trajnostnega, okolju prijaznega turizma (Slow tourism), ki smo jo prejeli iz neprofitnega združenja iz Italije. Izvedli smo koordinacijo s šolskimi svetovalnimi delavci o usposabljanju za uporabo programa *Kam in kako?*

Za uredništvo *Mladinski mediji* smo s področja karijerne orientacije pripravili 4 odgovore, za revijo *Dijak* 3, za brezplačnik *Aktiv* 3, tednik *Družina* 1, za *Priročnik za bruce* 3, 5 odgovorov pa za dnevni časopis *Žurnal*. Tako smo na vprašanja posameznikov in množičnih medijev v enajstih mesecih pripravili skupaj 140 odgovorov.

Nekaj vprašanj z odgovori, ki smo jih posredovali e-naslovnikom, predstavljamo v [daljšem prispevku](#).

Marko Zupančič (marko.zupancic@ess.gov.si), Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, NCIPS - Euroguidance Slovenia

‘Ugotavljanje in potrjevanje’ ali ‘vrednotenje in priznavanje’?

Za proces *vrednotenja in priznavanja* znanja in spretnosti, pridobljenih zunaj formalnega izobraževanja, ter za njihovo *ugotovitev in potrditev* uporabljamo izraze, o katerih se nismo jasno dogovorili. Slišimo razlage, da se je prej uporabljal izraz ‘ugotavljanje in potrjevanje’, zdaj pa ‘vrednotenje in priznavanje’ znanja in spretnosti.

Prava razlaga je ta, da označuje izraz ‘ugotovitev in potrditev znanja’ (UPZ), s katerim smo na ACS prevedli angleški ‘accreditation of prior learning’ (APL), končni akt procesa ugotavljanja znanja, to pa je *potrditev ali akreditacija* znanja in spretnosti. Če se v zadnjem času bolj uporabljata izraza ‘vrednotenje in priznavanje’, je to posledica večje pozornosti, ki jo zdaj strokovnjaki namenjajo samemu procesu, ne pa le končnemu aktu (akreditaciji). Ko se v praksi srečujemo z različnimi izrazi, kot so preverjanje, ocenjevanje, vrednotenje, ugotavljanje, potrjevanje itn., moramo vedeti, da gre pri tem za napako ‘pars pro toto’ ali ‘del za celoto’. Vsak od izrazov je ustrezen le za del, ne pa za celoten proces.

V celotnem postopku je vprašljivo tudi, kaj ugotavljamo v postopku vrednotenja in priznavanja znanja. Tudi tu se srečujemo z najrazličnejšimi izrazi, kot so ‘neformalno znanje’, ‘neformalno pridobljeno znanje’, ‘z neformalnim izobraževanjem/učenjem pridobljeno ...’ itn. V resnici ugotavljamo poprejšnje znanje, pri tem pa je poudarek na tem, da je praviloma pridobljeno z neformalnim izobraževanjem in učenjem.

Predlagam, da pri ugotavljanju poprejšnjega znanja uporabljamo sintagmo 'vrednotenje in priznavanje z neformalnim izobraževanjem in učenjem pridobljenega znanja in spretnosti'; in za končni akt tega procesa 'ugotavljanje in potrjevanje z neformalnim izobraževanjem in učenjem pridobljenega znanja in spretnosti'.

Več na [spletni strani ADS](#) in v e-informativnem glasilu ADEES, december 2010.

Dr. Zoran Jelenc (zoran.jelenc@guest.arnes.si), Ljubljana

NOVOSTI IZ KNJIŽNICE ACS

SMITH, Malcolm P.

Money matters to me : a guide for adult learning practitioners / Malcolm P Smith ; edited by Howard Gannaway, Paul Worrall. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2008. - 164 str. : ilustr. ; 30 cm + 1 CD-ROM

SOCIALNI razgledi 2009 / [avtorice in avtorji Lidija Apohal Vučkovič ... [et al.] ; urednica Tanja Čelebič]. - Ljubljana : UMAR, 2010 ([Boštanj] : ZMAS). - 138 str. : tabele, graf. prikazi ; 28 cm. - Dostopno tudi na: http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/socrazgledi/2009/socialni_razgledi_2009.pdf

SOUTHWOOD, Sue

Working with unions to develop literacy, language and numeracy in the workplace / Sue Southwood and Judith Swift. - Leicester : National Institute of Adult Continuing Education (NIACE), cop. 2008. - 44 str. : ilustr. ; 21 cm. - (NIACE lifelines in adult learning ; 24)

ŠKERLAVAJ, Miha

Organizacijsko učenje kot dejavnik spodbujanja uspešnosti poslovanja slovenskih in hrvaških podjetij / Miha Škerlavaj, Vlado Dimovski. - 1. natis. - Ljubljana : Ekonomska fakulteta, 2009 (Ljubljana : Copis). - 92 str. : graf. prikazi, tabele ; 24 cm

Peter Monetti (knjiznica@acs.si), ACS

Knjižnica ACS je za obiskovalce odprta

- v sredo in petek od 10. do 12. ure

- v ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure

Fond knjižnice je uvrščen v COBISS/OPAC kooperativni online bibliografski sistem.

Založnik: Andragoški center Slovenije, Šmartinska 134a, 1000 Ljubljana | Uredniški odbor: mag. Andrej Sotošek, Sonja Klemenčič, mag. Zvonka Pangerc Pahernik in mag. Margerita Zagmajster | Urednica: Nevenka Kocijančič (tel.: 01 5842 595, e-naslov: nevenka.kocijancic@acs.si) | Jezikovni pregled: Nevenka Kocijančič | Korektorja: Peter Monetti, mag. Zvonka Pangerc Pahernik | Oblikovanje: Larisa Hercog

ISSN 1855-5942

Številke je mogoče prebrati na: <http://www.acs.si/e-novicke>.

Izdajo glasila e-Novičke denarno omogoča Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

